2
Vragenuur

Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 12.3 van het Reglement van Orde.

Vragen Armut

Vragen van het lid Armut aan de minister van Justitie en Veiligheid over **het bericht "Politie legt schokkend netwerk bloot in Nederland: vrouwen door hun partner bedwelmd, verkracht en gefilmd"**.

De **voorzitter**:
Aan de orde is het mondelinge vragenuur. Daarvoor geef ik als eerste het woord aan mevrouw Armut voor haar vragen namens de fractie van het CDA aan de minister van Justitie en Veiligheid, die ik van harte welkom heet in het parlement. Het woord is aan mevrouw Armut.

Mevrouw **Armut** (CDA):
Dank, voorzitter. Het is te triest en te walgelijk voor woorden: vrouwen worden in hun eigen huis, in hun eigen slaapkamer, door hun eigen partners gedrogeerd, seksueel misbruikt, en gefilmd. Alsof dat nog niet erg genoeg is, worden de beelden in besloten groepen en op obscure websites verspreid. Eerder onthulde CNN netwerken waarin mannen elkaar tips geven over hoe ze hun vrouw kunnen drogeren en misbruiken. Het CDA heeft hier al vragen over gesteld, onder andere of Nederlandse servers een rol spelen en of er Nederlandse daders zijn. We weten inmiddels dat dat het geval is. De Nederlandse politie heeft acht verdachten geïdentificeerd en meerdere mannen aangehouden. De meest prominente website, Motherless, draait op een server in Steenbergen. Hoe immoreel deze website is, blijkt wel uit het statement op de site: "Als je iemand de inhoud van deze website kwalijk wilt nemen, neem het dan de freaks van de wereld kwalijk, niet ons." Dat is te lezen op de website. Wat het CDA betreft nemen we het Motherless wél kwalijk. Mijn eerste vraag aan de minister is of deze website nu eindelijk op zwart gaat. Hoeveel kansen verdient zo'n site volgens de minister voordat deze definitief offline wordt gehaald?

De **voorzitter**:
Het woord is aan de minister.

Minister **Van Weel**:
Voorzitter, dank. Dank ook voor deze vraag en de gelegenheid om hierop te reageren. Ik denk dat dit een zaak is die werkelijk iedereen in Nederland heeft geschokt. We kennen allemaal de zaak van Gisèle Pelicot, waar internationaal met afgrijzen naar is gekeken. We kennen de enorme moed die deze vrouw had om in alle openbaarheid de meest verschrikkelijke details te geven. We hebben gehoord over hetgeen haar is aangedaan door haar eigen partner.

Regelmatig kwam de vraag langs of dit nu ook in Nederland gebeurt. Hoewel we dat natuurlijk niet wisten, konden we het ook niet uitsluiten. Helaas zijn nu ook in Nederland een aantal van dit soort zaken aan het licht gekomen. Overigens gebeurde dat in dit geval door tips van diensten uit het buitenland, namelijk uit Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Het is verschrikkelijk. Ik kan me niks ergers voorstellen dan dat dit je aangedaan wordt door je eigen partner, met wie je een leven opbouwt en op wie je echt zou moeten kunnen vertrouwen. Het is bovendien verschrikkelijk dat je daar niet eens van op de hoogte bent en dan ineens dit nieuws te horen krijgt. De haren rijzen mij te berge en mijn maag draait ervan om. Het is verschrikkelijk. We zullen dan ook alles doen om deze slachtoffers te beschermen. De politie heeft specialisten in dienst die in dit soort gevallen de steun kunnen bieden die nodig is om dit trauma te verwerken. Dat staat natuurlijk los van de opsporing en de vervolging in deze zaken. U vertelde dat er acht verdachten in beeld zijn. Er zijn er vier aangehouden, maar het onderzoek stopt daar niet. Het onderzoek begint natuurlijk bij de deelnemers van deze besloten chatgroepen.

Voorzitter. Dat brengt me meteen bij een uitdaging. Die gaat over die besloten chatgroepen. We zien steeds vaker dat juist niet-openbare websites en besloten chatgroepen met end-to-endencryptie, zoals Motherless — ik kom zo meteen terug op het antwoord op die vraag — worden gebruikt voor de meest walgelijke illegale content. In dit geval is dat dus het drogeren van partners en het delen van materiaal. In sommige stukken heb ik ook kunnen lezen dat het verplicht is om eigen materiaal te delen, zodat iedereen gecompromitteerd is en die cirkel van vertrouwen niet breekt. Dit is voor opsporingsdiensten echt een enorme uitdaging. Op dit moment kan de politie daar alleen toegang toe krijgen als iemand melding doet van een strafbaar feit in zo'n groep, dan wel als de politie zelf aanleiding heeft om zo'n strafbaar feit te vermoeden. Dat is niet altijd het geval, zeker niet in dit soort besloten groepen. Ik wil dus absoluut gaan kijken naar wat we daarvoor mogelijk kunnen maken, dus naar hoe we ervoor zorgen dat we veel beter toezicht kunnen houden op dit donkerste en vuilste steegje van het internet, waarin op dit moment dit soort activiteiten plaatsvinden.

Dan kom ik op uw vraag. Die dingen vinden niet alleen daar plaats; de video's worden ook geplaatst op openbare platforms. Motherless is daar een voorbeeld van. Het OM heeft daarop gereageerd. Het heeft die website offline gehaald en het illegale materiaal — het ging hier ook om drogeerporno — offline gehaald en in beslag genomen. Als een website daarna schoon is, dus als er geen illegale content meer op staat, is er juridisch gezien geen reden om die website permanent offline te houden. Maar er zijn natuurlijk wel nieuwe onderzoeken aan het licht gekomen. Het OM zal ook de informatie van de NOS van de afgelopen weken meewegen, die zelfs impliceert dat medewerkers van Motherless betrokken zouden zijn bij strafrechtelijke aspecten. Uiteindelijk kan dat in de stapeling wel degelijk aanleiding zijn om het definitief offline te halen. Wat voorop staat, is dat dit een van de meest verschrikkelijke vormen van misbruik is. Alle steun voor de slachtoffers. We moeten echt zorgen dat we meer grip krijgen op hoe we dit kunnen aanpakken, zeker in die duistere krochten waar we niet makkelijk bij komen.

Mevrouw **Armut** (CDA):
Dank aan de minister voor de beantwoording. Het is duidelijk dat we hier te maken hebben met een ongekende en juridisch ingewikkelde vorm van misdaad. Maar het is

bovenal een nieuw dieptepunt voor de veiligheid van vrouwen. Het is nauwelijks te bevatten dat vrouwen in hun eigen huis misbruikt kunnen worden. Het gaat hier om een digitale infrastructuur waarin seksueel geweld wordt voorbereid, aangemoedigd, vastgelegd en verspreid. Daders wanen zich anoniem. Hosts en platforms kijken weg. Dat hebben we ook in dit geval gezien. Slachtoffers worden getraumatiseerd en de beelden daarvan blijven circuleren. Het gaat hier ook om de vraag wie de wet nou uiteindelijk beschermt.

Onder deze omstandigheden kunnen we niet voldoende doen. Dat zegt de minister eigenlijk ook. Dat is ook gewoon gebleken de afgelopen weken. Voor het Openbaar Ministerie ligt de lat om een site offline te kunnen halen, heel erg hoog. Het OM moet kunnen aantonen dat een site opzettelijk meedoet aan uitbuiting of verkrachting. Is de minister bereid om die lat lager te leggen, zodat het OM sneller kan ingrijpen?

Voorzitter. Als dat juridisch gezien te ingewikkeld is, kunnen we dan een zorgplicht instellen voor sites waarmee nalatigheid kan worden aangetoond? Als een website niet aantoonbaar de verantwoordelijkheid neemt om verkrachtingsfilmpjes, kinderporno en extreem seksueel geweld te bestrijden, kan dan direct en definitief de stekker uit die site worden getrokken?

Minister **Van Weel**:
We hebben in Europa de Digital Services Act. Daarin is op dit moment niet voorzien in een zorgplicht. Op dit moment moeten die platforms op het moment dat er melding wordt gemaakt van illegaal materiaal, dat zo snel mogelijk offline halen. Dat doen ze ook. Maar als je mij diep in mijn hart kijkt en mij vraagt of dat voldoende is, dan zeg ik dat we klaar zijn voor de volgende stap. We moeten bedenken hoe we ervoor kunnen zorgen dat dit soort platforms niet meer onschendbaar zijn als het gaat om datgene wat uiteindelijk via hun platform wordt gedeeld. Daarin moet iets meer verantwoordelijkheid komen. Ik zal ernaar gaan kijken of dat een vorm van een zorgplicht wordt of anderszins, in overleg met de collega van Economische Zaken. We zullen het ook inbrengen in de evaluatie van de Digital Services Act, die komend jaar gaat spelen. Ik denk dat dat belangrijk is, omdat je uiteindelijk die Europese massa nodig zal hebben om die platforms te dwingen tot ander gedrag.

Mevrouw **Armut** (CDA):
Ik hoop dat de minister niet gaat wachten om te onderzoeken of dit een mogelijkheid is tot de evaluatie van de Digital Services Act, want we moeten ook de vrouwen beschermen die dit nu overkomt. We moeten dit voorkomen. Ik denk mee over wat de mogelijkheden zouden kunnen zijn. Zou de minister bereid zijn om met de Autoriteit Persoonsgegevens, Offlimits, de politie en het OM te onderzoeken of het mogelijk is om, na de DSA en het strafrecht, de AVG-route actiever te gebruiken tegen websites die structureel seksueel misbruikmateriaal of non-consensueel beeldmateriaal hosten? Dat is al eerder gedaan bij een pornowebsite, dus ik ben benieuwd hoe de minister daarnaar kijkt.

Minister **Van Weel**:
Ik ben altijd bereid om daarnaar te kijken. Ik denk dat we alle zeilen moeten bijzetten om dit fenomeen een halt toe te roepen. Als dit een route is die eerder behulpzaam is gebleken, dan wil ik daar graag over in overleg treden.

Mevrouw **Armut** (CDA):
Dan nog even over de slachtoffers. Je ziet bij dit soort zaken namelijk vaak dat slachtoffers zich onterecht ontzettend schamen, dat er een hele hoge drempel is om het überhaupt te melden en dat ze twijfelen om het te melden. Je ziet ook hoe belangrijk het is dat, als ze melden, er opvolging wordt gegeven aan hun meldingen. In de beantwoording van eerdere vragen van het CDA gaf de minister aan dat meldingen op verschillende wijzen worden geregistreerd, waardoor er eigenlijk geen eenduidige cijfers kunnen worden gegeven. Is de minister bereid te zorgen voor een duidelijke laagdrempelige meldroute voor vrouwen die vermoeden dat ze zijn gedrogeerd of misbruikt door hun partner? Hoe gaat die er dan uitzien volgens de minister?

Minister **Van Weel**:
Ik ben niet echt een voorstander van één route. Dat ligt ook aan het punt dat ieder slachtoffer daar op een andere manier mee omgaat. Zoals u zegt, zijn er slachtoffers die het uit schaamte alleen maar melden aan hun naasten en dat verder niet breder wil delen, of die überhaupt niks zeggen, of die pas na tien jaar wat zeggen. Er zijn ook mensen zoals de enorm dappere Gisèle Pelicot, die gewoon naar de autoriteiten ging en vol in de wind in die rechtszaak ging staan. Voor de een is dus een melding bij de politie aangelegen en voor anderen zijn dat instanties zoals Veilig Thuis of een meldpunt, bijvoorbeeld het meldpunt Onder Controle, waar je dit soort zaken kunt melden. De grote uitdaging met deze verschrikkelijke vorm van porno, is dat mensen het vaak gewoon niet weten. Dat maakt deze vorm zo verschrikkelijk, omdat iemand onbewust, soms jarenlang onwetend uitgebuit wordt en te schande wordt gemaakt, zoals we hebben gezien in het voorbeeld van mevrouw Pelicot.

Mevrouw **Mutluer** (GroenLinks-PvdA):
Deze zaken, waarin sprake is van vrouwen die gedrogeerd worden en van wie de beelden na verkrachting worden gedeeld, zijn geen incidentele zedenzaken. Voor mij is dat gewoon georganiseerd seksueel geweld. Dat vraagt een stevige aanpak. Ik wil het volgende vragen, ook in het licht van de bevoegdheden van de politie en de capaciteit die zij heeft. Wat mag de politie op dit moment doen om in deze onlinechatgroepen te kunnen infiltreren, om daarmee de daders vroegtijdig op te sporen en op te pakken?

Minister **Van Weel**:
Eén. Je moet weten dat deze chatgroepen er zijn. Ik noemde net al het karakter ervan. Mensen worden na selectie toegelaten en moeten dan zelf compromitterend materiaal maken, anders krijgen ze zelf geen toegang. Dat zorgt, net als bij een normaal crimineel netwerk, voor vertrouwen of eigenlijk niet voor vertrouwen. Het zorgt ervoor dat chantabele personen zo'n groep vormen. De kans dat iemand daaruit melding maakt ... Je leest nu dat een aantal van deze mensen blij zijn dat ze gepakt zijn. Ik mag hopen dat mensen tot inkeer komen als ze in zo'n chatgroep zitten en dit soort materiaal maken, maar dat gebeurt natuurlijk lang niet altijd. Je bent afhankelijk van iemand die daar toevallig langskomt of van een melding van een slachtoffer uit zo'n groep. Als

er aanleiding is voor de verdenking van een strafbaar feit, dan kan de politie heel veel. De hele grote uitdaging is: "Hoe zit het voor dat punt? Hoe kom je er dan in?" Dat is niet eenvoudig door end-to-end encryption, door de beperking van de hackbevoegdheid die de politie heeft en door het afgescheiden karakter van dit soort chatgroepen. In dit geval is dat gelukt. Ik denk eigenlijk dat men daarover gestruikeld is en dat men daardoor deze melding heeft kunnen doen, waardoor dit netwerk, deze groep, offline is gehaald, maar ik ben niet zo naïef om te denken dat dit de enige is.

Mevrouw **Van der Werf** (D66):
Laten we niet wachten totdat dit vaker gebeurt. Wat ons betreft hebben sites als Motherless geen plek in Nederland. Anders zijn onze wetten gewoon niets waard. Ik wil de minister vragen: waarom gaan de toezichthouders hier niet veel proactiever mee aan de slag? Want dat kunnen ze wel, maar dat gebeurt nu niet.

Minister **Van Weel**:
Mevrouw Van der Werf is ongetwijfeld ook langs geweest bij onder andere de ATKM en de stichting Offlimits. Zij werken zich een slag in de rondte om illegaal materiaal op te sporen en om de meldingen die zij daarvan krijgen, te verwerken. Ze maken daar bijvoorbeeld verwijderingsbevelen en zorgen ervoor dat die sites daarop reageren. De meeste sites reageren daarop. Een hoop sites modereren gelukkig ook zelf en zorgen ervoor dat dit soort rotzooi er niet op komt te staan. Bij Motherless werd dat niet gedaan. Daar werd inderdaad illegaal materiaal aangetroffen. Het OM heeft besloten om dat illegale materiaal in beslag te nemen en te onderzoeken, en om de site offline te halen. Op het moment dat er verder geen sprake is van een structurele verdenking dat ze daar actief aan meewerken en er geen illegale content meer op staat, wordt het heel lastig om zo'n site blijvend uit de lucht te halen. Ik heb eerder al gezegd: als er andere routes zijn, bijvoorbeeld via de AVG, om daar meer op te doen, dan zullen we dat zeker doen. Ook de recente berichten over Motherless, zoals die door de NOS aan het licht zijn gekomen, worden natuurlijk door het OM meegenomen in de verdere besprekingen.

Mevrouw **Faber** (PVV):
In de media is te lezen dat de politie een schokkend netwerk heeft blootgelegd. Het is ook internationaal. Tot zover bekend zijn er vier arrestaties verricht; je zou meer arrestaties verwachten in zo'n omvangrijke zaak. Dus hoe omvangrijk is deze zaak? En is er al meer bekend over het daderprofiel en het slachtofferprofiel?

Minister **Van Weel**:
Ik kan zeker niet uitsluiten dat het nog tot meer aanhoudingen komt, zeker als hier niet alleen sprake is geweest van misbruik in de "huiselijke kring", om het zo maar te noemen, want het duidt erop dat de slachtoffers en de daders zich zo tot elkaar verhouden. Heel veel meer wil ik er vanuit het belang van het onderzoek nu niet over zeggen, maar dat is inderdaad waar we het over hebben. Als er ook sprake is geweest van een zaak zoals bij mevrouw Pelicot, waarbij er ook anderen zijn uitgenodigd om deel te nemen aan het misbruik, dan kan het aantal aanhoudingen natuurlijk nog flink oplopen. Dat is wat we op dit moment weten.

Mevrouw **Faber** (PVV):
Dank u voor deze beantwoording. Dan heb ik nog een vraag aan de minister. Op het moment dat er meer bekend is en u in de gelegenheid bent om de Kamer in te lichten, bent u dan bereid om dat ook schriftelijk te doen?

Minister **Van Weel**:
Ja, altijd. Daarbij volg ik dan wel altijd de berichtgeving van het OM en de politie, die natuurlijk als eersten aan zet zijn om te kijken wanneer het in het belang van het onderzoek is om daar verdere mededelingen over te doen. Maar die zal ik dan ook onverkort aan uw Kamer doen toekomen.

Mevrouw **Coenradie** (JA21):
Bij de door drugs gefaciliteerde seksuele aanranding of verkrachting wordt het slachtoffer opzettelijk bedwelmd of gedrogeerd om haar weerloos te maken voor seksueel misbruik. Ik ben benieuwd of het kabinet bereid is om te onderzoeken of dit, net als geweld of bedreiging, als een afzonderlijke strafverzwarende omstandigheid in het Nederlands zedenrecht moet en kan worden opgenomen.

Minister **Van Weel**:
Ik denk dat de Wet seksuele misdrijven in ieder geval veel meer strafbaar heeft gemaakt dan daarvoor strafbaar was, ook waar het gaat om dingen die online plaatsvinden en om slachtoffers die niet wilsbekwaam zijn. Ik ben gaarne bereid om deze vraag nog een keer terug te nemen en te kijken of daar aanleiding is voor meer.

Mevrouw **Coenradie** (JA21):
Heel fijn. In Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk bestaan al specifieke systemen voor registratie, monitoring en vroegtijdige signalering van dit soort zaken om patronen en netwerken sneller in beeld te krijgen. De vraag is of de minister bereid is te onderzoeken welke elementen van deze aanpak ook in Nederland kunnen worden toegepast. Denk daarbij aan landelijke protocollen voor signalering en snelle toxicologische screening en het sneller detecteren van verdovende middelen zoals GHB.

Minister **Van Weel**:
Ik ben gaarne bereid om daarnaar te kijken. Nogmaals, dit is een relatief nieuw fenomeen. Ook de politie is geschrokken, met name van het onlinekarakter en de proliferatie ervan. Dus ik denk dat dat zeker verdient om ook te kijken naar wat andere landen wellicht al doen, waar wij van kunnen leren.

Mevrouw **Becker** (VVD):
Wat een roofdier ben je, als mannen elkaar onderling in appgroepen gaan ophitsen om hun eigen vrouw te verkrachten en beelden daarvan te delen, en zelf tips geven hoe je dat het beste kunt doen. Dat moeten we echt onmogelijk maken door de politie mee te laten kijken en te laten ingrijpen op die digitale plekken waar dat geweld wordt georganiseerd. Nou kan dat in het Verenigd Koninkrijk voor een deel al, en dat moeten wij hier wat mij betreft ook gaan doen. Daarom zou de VVD eigenlijk willen voorstellen om deze vorm van georganiseerd seksueel geweld niet alleen als een strafverzwaringsgrond maar eigenlijk als een aparte

vorm van misdaad apart strafbaar te stellen. We zijn er in Nederland heel goed in om de georganiseerde misdaad aan te pakken. Laten we dit ook zien als een vorm van georganiseerde misdaad, maar dan seksueel, zodat de politie meer bevoegdheden krijgt en deelnemers aan de appgroepen, zonder dat ze iets doen, eigenlijk lid zijn van een criminele organisatie. Wil de minister dat toezeggen?

Minister **Van Weel**:
Ja, dat wil ik met alle liefde toezeggen. Zoals ik net zei: dit fenomeen verdient gewoon een brede en open blik op dit moment. De suggesties van mevrouw Becker neem ik graag mee, net als die van mevrouw Coenradie.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Ik denk dat dat heel goed is. Ik las het en vond het zó walgelijk. Het raakt mij als vrouw en een heleboel vrouwen, íédere vrouw in de kern dat er zo'n misdaad tegen je gepleegd kan worden in je eigen huis door je eigen man en door andere mannen, die daartoe worden uitgenodigd. Het is een misdaad tegen vrouwen, tegen hun lichaam, tegen hun veiligheid in hun eigen huis. Het is denk ik ook heel goed dat die platforms worden aangepakt en ook de groepen waarin dit wordt gedeeld. Maar de minister zei net ook dat het ook gaat om opsporing. Natuurlijk, de opsporingsdiensten hebben het moeilijk hiermee omdat het moeilijk is om dit op te sporen en het dan aan te pakken. Maar dit soort georganiseerd seksueel misbruik, verkrachting op deze collectieve schaal, kun je alleen maar aanpakken ...

De **voorzitter**:
Wat is uw vraag?

Mevrouw **Dobbe** (SP):
... als je straffeloosheid aanpakt. Mijn vraag is: is er wel genoeg capaciteit bij de opsporingsdiensten? Lopen we daar tegen drempels aan? Het zou namelijk echt verschrikkelijk zijn als er gewoon niet genoeg capaciteit is om dit op te sporen en aan te pakken.

Minister **Van Weel**:
Het vorige kabinet en het kabinet daarvoor investeerden en ook dit kabinet investeert extra in niet alleen zeden, maar ook in online. En daar ligt nou net de nexus hiervoor. We zien gewoon dat de onlinecriminaliteit toeneemt. Dat geldt dus ook voor deze heftige vorm van criminaliteit. Dus ja, we investeren daar meer in, maar ik wil ook echt kijken naar de bevoegdheden die we hebben. Daar ben ik niet alleen in. Ik merk ook in Europees verband dat we in de worsteling tussen privacy en opsporing continu moeten kijken welk belang er nu zwaarder weegt in bepaalde gevallen. Dat geldt zeker hier, waar het gaat om slachtoffers die vaak niet eens weten dat ze slachtoffer zijn. Zij zijn dan alleen maar afhankelijk van ofwel iemand die wroeging krijgt ofwel iemand die toevallig daarover struikelt en melding doet. Ik zou willen dat we daar proactief veel meer tegen kunnen doen, dat we daar ook achteraan kunnen gaan, dat we ook een laag dieper kunnen, ook in besloten appgroepen op het moment dat er aanleiding is om te veronderstellen dat dit soort praktijken daar plaatsvinden. Dat zal niet eenvoudig zijn. We herinneren ons allemaal de discussie in deze Kamer over de CSAM-verordening, die betrekking heeft op child sexual abuse, en over waar privacy zwaarder weegt en waar het opsporings- of het verwijderingsbelang. Ik wil dat gesprek wel aangaan, want uiteindelijk is deze meest kwetsbare vorm ... Ik stel die maar gelijk aan kinderporno, waarbij opsporing als eerste prioriteit heeft om slachtoffers veilig te stellen. Dat is hier ook het geval. Dit zijn weerloze mensen, die zich gewoon vaak nog in een misbruiksituatie bevinden. Prioriteit één van de diensten is om die eruit te halen. Prioriteit twee — politie en OM zitten hier vol bovenop — is om iedereen te pakken die daar schuldig aan is en die voor het gerecht te brengen.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Kijk, dit is niet zomaar een zedenzaak. Ik ben het eens met de voorgaande sprekers: dit is een georganiseerde vorm van misdaad die wordt gepleegd tegen vrouwen. Maar kijk naar hoe de afhandeling van zedenzaken verloopt. We weten dat er door alle bezuinigingen in het verleden zedenzaken en ook verkrachtingszaken zijn die gewoon nog steeds, ondanks dat er nu investeringen zijn in capaciteit, te lang op de plank blijven liggen.

De **voorzitter**:
Komt u tot een vraag.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Daarom dus mijn vraag: zijn er genoeg zedenrechercheurs? Zijn er daadwerkelijk genoeg rechercheurs om deze zaken op te pakken naar aanleiding van alle bezuinigingen die er in het verleden zijn geweest?

Minister **Van Weel**:
Nogmaals, wij hebben geïnvesteerd — niet alleen dit kabinet heeft dat gedaan, maar ook het vorige kabinet — in het omhoogbrengen van de zedencapaciteit. Het is wel zo dat — de heer Struijs zal dat ook weten — het verloop onder zedenrechercheurs groter is dan in andere vakgebieden, gewoon vanwege de heftigheid van het werk. Deze zaak geeft denk ik heel illustratief weer hoe heftig het is om hierin te moeten duiken en deze ellende te moeten kunnen opsporen. Maar we zullen daarin blijven investeren, in bredere zin. We hebben natuurlijk net het Rekenkameronderzoek gehad naar de doorloop in de strafrechtketen. Daarin zien we dat er ook bij de prioritaire zaken, zoals jeugd en zeden, nog steeds sprake is van achterstanden. Daar zullen we ook met een deltaplan moeten komen om te zorgen dat we afkomen van die voorraad en dat we de juiste prioriteiten stellen in welke zaken snel door die keten heen moeten. Dit is een zaak waarvan ik weet dat politie en OM er nu echt bovenop zitten. Dus daar hoeft u zich in ieder geval geen zorgen om te maken.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
We hebben het vandaag over één voorbeeld van geweld en haat tegen vrouwen, maar ik wil ook met z'n allen vandaag vaststellen dat dit geen incident is, maar een voorbeeld van een heel groot veiligheidsprobleem voor vrouwen, dat ook een heel groot maatschappelijk probleem is, namelijk dat de meeste vrouwen zich thuis gewoon niet veilig kunnen voelen. Erkent de minister dat dit een enorm groot veiligheidsprobleem is en geen incident, en dat we

hier als maatschappij en politiek echt maatregelen voor moeten treffen?

Minister **Van Weel**:
Ja, dat herken ik absoluut. Dat kun je ook terugzien in de statistieken van rechtszaken, namelijk dat uiteindelijk de meeste onveiligheid voor vrouwen uit een huissituatie of uit een relatie of een verbroken relatie komt, en dat daar ook patronen in zijn te herkennen. Dit is dan weer een nieuw fenomeen. Je kunt dit niet zomaar zien als een opmaat naar femicide. Dit is een compleet andere perverse uitspatting, maar ik ben het er absoluut mee eens dat het bijdraagt aan de onveiligheid van vrouwen, ook in een situatie waar ze eigenlijk het veiligst zouden moeten zijn.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Ik weet niet of de minister zomaar kan stellen dat dit geen opmaat is naar iets nog veel ergers, maar ik ben blij dat de minister erkent dat dit geen incident is maar dat we te maken hebben met een structureel veiligheidsprobleem. Dan vraag ik de minister toch om met een brief te komen waarin hij aan de Kamer uitlegt welke maatregelen hij gaat treffen. Ik verzoek hem ook breder te kijken, want het begint natuurlijk niet bij seksueel geweld; het begint bij de talkshows, bij de studentenverenigingen en dáár moet ook naar gekeken worden. Is de minister het daarmee eens en wil hij zo'n brief sturen naar de Kamer?

Minister **Van Weel**:
Ik wil me allereerst even concentreren op dit fenomeen. Ik ben in bredere zin bezig met femicidebeleid. Ik kom ook op hele korte termijn met een brief daarover. Separaat hebben wij het gehad over eergerelateerd geweld; ook daar kom ik op hele korte termijn in een brief op terug. Ik heb een aankondiging gedaan van een verkenning van Clare's Law, zoals die in het VK actief is. Er lopen dus een heleboel sporen. Ik zie dit nu als een nieuw spoor en als een schokkend spoor. Ik heb vandaag, hier in dit debat, al een aantal toezeggingen gedaan om deze specifieke vorm, namelijk seksueel misbruik door je partner, nu aan te gaan pakken. Ik wil me daar even op concentreren en daar wil ik graag een brief over sturen.

De heer **Struijs** (50PLUS):
Minister, wat mij betreft spreken we hier van structurele en georganiseerde misdaad. We hebben het over een exces, maar het komt helaas heel veel voor. Ik heb twee concrete vragen hierover. Politiemensen in het veld geven aan dat er hele goeie wetgeving aankomt — daar bent u mee bezig en die gaan we van harte steunen — maar dat ze al virtual agents hebben die kunnen worden ingezet bij georganiseerde misdaad.

De **voorzitter**:
Komt u tot een vraag.

De heer **Struijs** (50PLUS):
Kunnen we die inzet op korte termijn, in het kader van het georganiseerde karakter van de misdaad, uitbreiden om die platforms bloot te leggen? Een tweede punt dat ik heel graag naar voren breng, is het volgende. Ethische hackers hebben mij het verontrustende beeld laten zien van al deze excessen die zij zien. Dan heb ik het echt over de meest verschrikkelijke dingen, zoals seks met beesten, kinderen en nu dit verschrikkelijke fenomeen. Is er een samenwerkingsverband mogelijk tussen de ethische hackers en politie, justitie of anderszins?

Minister **Van Weel**:
Beide neem ik mee in de brief. Wat betreft het punt van de virtual agents is de uitdaging, denk ik, inderdaad om in zo'n groep te komen. Dat hebben we ook gezien bij de aanpak van kinderporno. Mensen beseffen wel degelijk dat ze illegaal bezig zijn en werpen dus grote drempels op om binnen te komen in zo'n cirkel. Maar het lukt daar en het moet hier dus ook kunnen. Als virtual agents daarbij helpen, zetten wij die met alle plezier in.

Het tweede beeld herken ik zeer, en ook de samenloop daarvan, waarbij het bekijken en plaatsen van terroristisch materiaal ook over kan gaan in seks met dieren, in dit soort walgelijke porno, in mensen die random in elkaar geslagen worden en in terroristische daden. Er is dus een hoek van ons internet waar al dit vuil bijeenkomt. Ik wil dat de Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal gaat bekijken of zij haar mandaat breder moet trekken om ook dit soort content offline te kunnen halen, maar ik ben ook gaarne bereid om te kijken of we ook iets kunnen doen met ethische hackers, dan wel meldingen door hen.

De **voorzitter**:
Uw tweede vraag.

De heer **Struijs** (50PLUS):
Tot slot over het laatste. Ik ben echt op zoek naar een loket waar mensen die dit op internet tegenkomen, het gelijk veilig kunnen melden, net als groepen zoals ethische hackers met goede intenties, zodat die dit snel kwijt kunnen aan politie en justitie. Ik wacht met spanning het antwoord in de brief af. Dank u wel.

Minister **Van Weel**:
Ja, en ten slotte: deels kunnen ze dat al. Ik noem het maar even. Offlimits is een meldpunt voor alle illegale content die mensen willen melden, of dat nou hackers zijn of burgers. Er wordt dan gezorgd dat die content zo snel mogelijk offline wordt gehaald. De ATKM is een ander loket waar dit gedaan wordt, maar nogmaals, ik kom daar in de brief uitgebreider op terug.

De **voorzitter**:
Ik dank de minister voor zijn aanwezigheid in de Kamer en voor de beantwoording van de gestelde vragen.